

IN VOGELVLUCHT

KUNSTSPERWER VERJAAGT SPREEUWEN

Voor het verjagen van spreeuwen in kersenboomgaarden zijn gedurende enkele jaren proeven genomen met een kunstspërwer, die met grote snelheid rondraait. De resultaten ermee zijn goed; afhankelijk van de oppervlakte en de vorm van het perceel, houdt de kunstvogel $\frac{3}{4}$ —3 ha vrij. Aan de randen van de boomgaard komen nog wel laagvliegende spreeuwen binnen, maar deze spreeuwen, die niet in vluchten, doch meer als enkelingen opereren, blijken schuwer en dus gemakkelijker te verjagen te zijn, als een kunstvogel aanwezig is.

De kunstspërwer is bevestigd met een nylondraad en draait aan een mast met een zwaaiarm. Zodra de mast draait, wordt de nylondraad gevierd, waardoor de kunstvogel een grotere cirkel beschrijft tot 50 à 60 m diameter.

De snelheid van de vogel ligt dan boven de 100 km per uur. Bij het stopzetten wordt de vogel eerst ingepalmd, daar hij anders in de bomen terecht zou komen.

De mast moet ongeveer 5 m boven de bomen uitsteken en de zwaaiarm van circa $5\frac{1}{2}$ m staat schuin naar boven gericht, waardoor de cirkel die hij beschrijft een diameter heeft van circa 8 m.

De vogel moet het silhouet hebben van een spërwer en bovendien tamelijk ongevoelig zijn voor wind. Volgens andere waarnemingen zou de spërvorm minder belangrijk zijn, doch zou elk met grote snelheid bewegend voorwerp de spreeuwen verschrikken.

Zowel van de vogel als van de installatie, die aangedreven wordt met een kleine motor, zijn tekeningen verkrijgbaar voor de lichtdrukkosten van f 10,— bij het Instituut voor Tuinbouwtechniek, S. L. Mansholtlaan 10, Wageningen (postgiro 560057). De gehele installatie zal ongeveer f 1500,— kosten als de smid hem maakt.

AFBRANDEN VAN RUIGTE

Het is in vele delen des lands gebruikelijk, ter bestrijding van onkruid in het voorjaar houtwallen en bermen af te branden. Vaak gebeurt dit pas op een tijdstip, waarop in en boven dit onkruid reeds nesten van zangvogels aanwezig zijn. De eieren of zelfs jongen in deze nesten gaan dan verloren.

Het betreft hier vrijwel steeds vogelsoorten, die

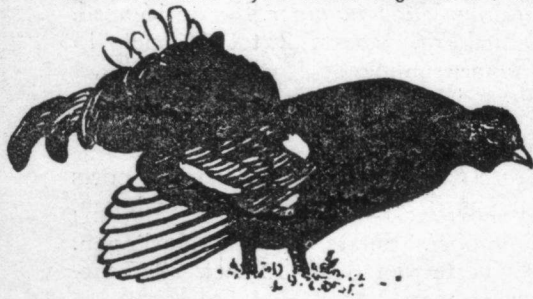
zich voeden met voor de aangrenzende akkers of weiden schadelijke insecten. Daarom heeft de Commissie Samenwerking Vogelbescherming, waarin zijn vertegenwoordigd de Nederlandse Vereniging tot Bescherming van Vogels, de Bond van Friese Vogelbeschermingswachten en vrijwel alle regionale en plaatselijke vogelbeschermingsorganisaties, met klem een beroep gedaan op de Nederlandse land- en tuinbouwers om het afbranden van bermen en houtwallen, zo dit al nodig blijkt te zijn, te verrichten op een zodanig tijdstip, dat geen broedsels van vogels verloren gaan. Dit bericht is door dagblad- en landbouwers op ruime schaal verspreid.

MINDER KORHOENDERS IN FRIESLAND

Vogelvrienden maken zich ernstig ongerust over de achteruitgang van het aantal *korhoenders* in Friesland. Blijken gegevens, die hieromtrent zijn verzameld, is hun aantal gedaald van 124 in 1951 tot 56 in 1956! Zelfs in de gebieden van Jubbega Oldeberkoop en het Fochteloërveen, waar toch in 1951 nog een redelijke stand van deze vogelsoort was, is van een verontrustende achteruitgang sprake. Het hieronder afgedrukte lijstje spreekt duidelijke taal:

	1951	1954	1956
Hoge Gaasten Terwispele en Heide Lippenhuizen	4	0	0
Hemrik	2	0	0
Wijnjeterp Hooiweg	12	7	2
Duurswoude	8	10	8
Bakkeveen	5	0	0
Haule	10	15	12
Donkerbroek Hoornsterzwaag betonbrug	8	0	0
Prikkedam Hoornsterzwaag Nijberkoop	6	3	2
Jubbega Oldeberkoop	27	15	12
Elslo Zorgvlied	12	6	6
Boyl Bosoord	10	7	4
Fochteloërveen	20	12	10
Totaal	124	75	56

Zelfs indien er sprake zou zijn van invloed van een reeks van strenge winters, is er alle aanleiding, ons te bezinnen op maatregelen, die deze vogelsoort in de gelegenheid zullen stellen, de sterk gedunde gelederen te versterken. Dit was voor de onlangs opgerichte Commissie Samenwerking Vogelbescherming aanleiding zich tot de minister van Landbouw, Visserij en Voedselvoorziening te richten met het dringende verzoek, voorlopig de jacht op *korhoenders* in Friesland niet te openen. Wij hopen van harte, dat de minister dit verzoek zal inwilligen, opdat het *korhoen* zich in het betrokken gebied zal kunnen herstellen. Dit is een te markante vogelsoort, dan dat wij werkeloos zouden mogen toezien, dat zij uit een belangrijk deel van ons land verdwijnt waarvoor, gezien de hierboven vermelde cijfers, die ons werden verstrekt door de voorzitter van de Bond van Friese Vogelbeschermingswachten, ernstige vrees bestaat.

Korhaan

Cliché Vogelbescherming

NEDERLANDSE ORNITHOLOGISCHE UNIE

Reeds onmiddellijk na de oorlog is een poging ondernomen, om de Nederlandse Ornithologische Vereniging en de Club van Nederlandse Vogelkundigen samen te voegen in één groot verband. Een poging, die vooral mislukte omdat sommigen vreesden, dat in een grote organisatie het gezelligheidskarakter, dat vooral de bijeenkomsten van de Club kenmerkte, verloren zou gaan. Een bewijs overigens, dat van verschil in opvatting omtrent noodzaak en omvang van de vogelbescherming, dat in 1912 aanleiding was tot splitsing, ternauwernood meer kon worden gesproken. Uit een enige jaren later door prof. dr. K. H. Voous georganiseerde enquête onder de leden van beide verenigingen bleek dan ook, dat slechts 4 pct van de leden van elk der verenigingen tegen samenvoeging was.

En zo is thans een overkoepelende organisatie tot stand gekomen, die (waarschijnlijk naar Angelsaksisch voorbeeld) de naam Nederlandse Ornithologische Unie draagt. Van een volledig samengaan van beide oude organisaties is nog geen sprake. Immers, binnen de Unie blijven zowel de oude Vereniging als de Club als afdelingen voortbestaan, die ieder een eigen bestuur hebben (waaruit overigens het Uniebestuur wordt gekozen), en die ieder hun eigen wetenschappelijke vergaderingen zullen houden. Van tijd tot tijd wil men echter ook Uniebijeenkomsten organiseren. Zowel „Limosa”, tot nu toe orgaan van de Club, als „Ardea”, het orgaan van de Vereniging, blijven verschijnen, maar alle leden van de Unie ontvangen voortaan beide tijdschriften en de redakties zullen overleg plegen omtrent de taakverdeling. De bedoeling is, dat „Limosa” vooral faunistische bijdragen zal bevatten, terwijl in „Ardea” de zuiver wetenschappelijke artikelen zullen worden gepubliceerd. De contributie van de N.O.U. bedraagt f 12,50 per jaar, waarin het abonnement op de tijdschriften is begrepen. Leden van de afdeling Club betalen een extra-contributie van f 5,— per jaar.

Op 19 januari werd in de goed gevulde aula van het Tropeninstituut de eerste officiële bijeenkomst van de Unie gehouden, waar een bestuur werd gekozen, bestaande uit: prof. dr. L. F. de Beaufort (voorzitter), M. J. Tekke (sekretaris, adres: Harderwijkstraat 136, Den Haag), J. G. van Marle (penningsmeester), dr. ir. H. N. Kluijver (ondervoorzitter), prof. dr. K. H. Voous (2e sekretaris), dr. W. H. Bierman en P. A. Hens. In het bestuur van de afdeling Ned. Orn. Vereniging hebben zitting: dr. W. H. Bierman (voorz.), dr. G. C. A. Junge (sekr.), dr. ir. H. N. Kluijver, dr. E. van Koersveld en prof. dr. K. H. Voous. In het bestuur van de afdeling Club werden gekozen: P. A. Hens (voorz.), mr. J. Kist (sekr.), J. G. van Marle, M. J. Tekke en dr. K. Waldeck. Als redaktiesekretarissen treden op: dr. G. C. A. Junge, Rijksmuseum van Natuurlijke Historie te Leiden en dr. C. G. B. ten Kate, Fernhoutstraat 13, Kampen.

Het spreekt vanzelf, dat de redaktie van „Het Vogeljaar” zich zeer verheugt over de grotere eenheid van hen, die de vogelstudie in Nederland beoefenen. Zij beveelt het lidmaatschap van de nieuwe Unie dan ook van harte aan. Overigens

meent zij, dat er voor „Het Vogeljaar” een belangrijke taak blijft bestaan, naast „Limosa” en „Ardea”. „Het Vogeljaar” toch wil, in navolging van Thijsse, zich in de eerste plaats richten tot die vogelliefhebbers, die de vogelstudie in de allereerste plaats beoefenen als liefhebberij, als verkwikkende en verrijkende vorm van besteding van de vrije tijd, zonder dat zij in de gelegenheid zijn (of de behoefte gevoelen), een grondige studie van het onderwerp te maken. Het wil richting en leiding geven aan de beoefening van de veldornithologie in Nederland, waarvan de resultaten van groot belang kunnen zijn voor de bescherming van de vogels.

Als het er daarbij in zal slagen, een deel van zijn lezers te interesseren voor het niveau, waarop het werk van de afdelingen der Nederlandse Ornithologische Unie zich pleegt te bewegen, zal dit voor de redaktie een grote voldoening zijn. Maar tegelijkertijd zal de redaktie er naar blijven streven, vooral de verlangens van de zo-maar-liefhebbers-van-vogels te bevredigen, door het geven van eenvoudige voorlichting.

Wij geloven, dat op deze wijze een nuttige taakverdeling zal ontstaan, waarbij door gezamenlijke krachtinspanning een gemeenschappelijk doel wordt nagestreefd: verbreiding van kennis omtrent de Nederlandse vogelwereld, teneinde een zo doeltreffend mogelijke bescherming te bevorderen. — Red.

ONBESCHERMDE VOGELS

De Minister van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen, gelet op artikel 3 van het Vogelbesluit 1937 en op de te zelfder zake genomen nadere besluiten, laatstelijk dat van 6 mei 1955 (S. 192); verder gelet op het bepaalde in artikel 2 van de Jachtwet;

BESLUIT:

te bepalen, dat niet zullen behoren tot de beschermde vogels in de zin der Vogelwet 1936:

- I. in het gehele rijk:
  - a. gedurende het tijdvak van 1 jan. 1957 tot en met 31 dec. 1958:
    - de grote mantelmeeuw (*Larus marinus* L.) en
    - de spreeuw (*Sturnus vulgaris* subsp.);
  - b. gedurende de tijdvakken van 1 jan. 1957 tot en met 15 april 1957, van 15 juli 1957 tot en met 15 april 1958 en van 15 juli 1958 tot en met 31 dec. 1958:
    - de zilvermeeuw (*Larus argentatus* subsp.) en
    - de kok- of kapmeeuw (*Larus ridibundus* subsp.);
  - c. gedurende de tijdvakken van 1 sept. 1957 tot en met 31 dec. 1957 en van 1 sept. 1958 tot en met 31 dec. 1958:
    - de blauwe reiger (*Ardea cinerea* subsp.);
- II. in het gehele rijk, met uitzondering van de gemeenten Muiden, Naarden en Weesperkarspel voorzover betreft de gronden gelegen binnen de ringdijk van het Naardermeer (eigendom van de „Vereniging tot Behoud van Natuurmonumenten in Nederland”), van de gemeente Wanneperveen voorzover

betreft de gronden gelegen binnen het afpalingrecht van de eendenkooi aan de Belterwijde (eigendom van de „Vereniging tot Behoud van Natuurmonumenten in Nederland”) en van de gemeente Lekkerkerk voorzover betreft de gronden gelegen binnen het afpalingrecht van de eendenkooi aan de Bakkerswaal (eigendom van de Stichting „Het Zuidhollands Landschap”), gedurende het tijdvak van 1 jan. 1957 tot en met 31 dec. 1958:

de *aalscholver* (*Phalacrocorax carbo* subsp.);

III. in de gemeenten Muiden, Naarden en Wees-

perkarspel voorzover betreft de gronden gelegen binnen de ringdijk van het Naardermeer, in de gemeente Wanneperveen voorzover betreft de gronden gelegen binnen het afpalingrecht van de eendenkooi aan de Belterwijde en in de gemeente Lekkerkerk voorzover betreft de gronden gelegen binnen het afpalingrecht van de eendenkooi aan de Bakkerswaal, gedurende de tijdvakken van 1 tot en met 31 jan. 1957, van 1 sept. 1957 tot en met 31 jan. 1958 en van 1 sept. 1958 tot en met 31 dec. 1958:
de *aalscholver* (*Phalacrocorax carbo* subsp.).
